

KUPNÍ HODNOTA PENĚŽ

- 1740 sud piva 6,5 zlatého, husa 15 krejcarů, libra hovězího masa 4-5 krejcarů, kráva 8-10 zlatých
1740 denní mzdy: mistr tesař 18 krejcarů, mistr zedník 21 krejcarů, tovaryš zedník 13 krejcarů
1740 rakouský státní dluh byl 49 milionů zlatých
1740 vykoupení odvedence z vojenské povinnosti 300 zlatých
1740 prosinec – pruský král Fridrich II. uchvátil Slezsko a Rakousku za ně nabídl 2 miliony zlatých a svůj kurfürtský hlas pro volbu Františka Lotrinského císařem římským
1741 slepice 6 krejcarů, máz piva 6-8 krejcarů
1741 roční daň z berní usedlosti 51 zlatých
1740–1780 žold pěšáka 3 zlaté měsíčně (polovinu ve stravě, polovinu v penězích), jezdec 6 zlatých, setník 69 zlatých, plukovník 236 zlatých
1741 prosinec – bavorský vévoda Karel Albrecht, který obsadil Prahu a dal se korunovat jako český král, vzkázal zemskému sněmu, že žádá 6 milionů zlatých válečných reparací.
1742 dražota za obsazení Prahy bavorským a francouzským vojskem: libra hovězího 2 zl. a 23 krejcarů, husa 8 zlatých (předtím 20 krejcarů), podsvinče 14 zlatých – ceny byly asi dvacetinásobné
1746 40 zlatých měsíčně dostával kapitán, pozdější známý rakouský generál Laudon
1746 střevice 1 zlatý 12 krejcarů
1747 chléb 6 krejcarů, pinta piva 5 krejcarů
1747–1757 proběhl soupis půdy a byl vytvořen tzv. tereziánský katastr – z usedlosti 20 ha byla daň podle jakosti půdy 50-60 zlatých ročně
1748 náklady na vydržování rakouské armády o síle 108 000 mužů byly ročně 14 milionů zlatých
1748 obědy v hostincích stály od 7 do 24 krejcarů; už za 17 krejcarů bylo šestero jídel
1749 v rychlých dostavnících se platilo 22 krejcarů a 3 haléře za míli, psaní mělo porto 3 krejcarů
1750 libra kávy 30 krejcarů, libra cukru 24 krejcarů padesátá léta 18. století: rakouský velvyslanec ve Francii Lichtenstein měl za svého pobytu náklady 2,5 milionu zlatých, které hradil z vlastních prostředků; padesátá léta 18. století: jmění jezuitů v Rakousku se odhadovalo na více než 400 mil. zlatých
1750 vydán výnos o zabezpečení invalidních vojáků: roční příjem obersta (plukovníka) mohl být až 1200 zlatých, sazby pro nejnižší šarže byly až 5 krejcarů denně
1754 byla zavedena státní číslicová loterie se sázkami od tří krejcarů výše, za uhodnuté číslo se vyplácel čtrnáctinásobek sázky (Extrato), za dvě dvěstěčtyřiceti násobek (Ambo) a za tři 4 080násobek (Terno)
1755 generál Laudon dostal za zásluhy 600 zlatých roční penze a malý rytířský kříž vojenského řádu Marie Terezie
1756 kráva 30 zlatých, husa 18 krejcarů, slepice 8 krejcarů, kopa vajec 20 krejcarů
1757 rakouští husaři se nečekané přiblížili k Berlínu a žádali 250 000 tolarů výpalného - tehdy vzniklo rčení „husarský kousek“
1757 oběd v hostinci 7 až 17 krejcarů
1760 dcera Marie Terezie si vzala Alberta Saského a dostala věno 4 miliony zlatých
1760 Marie Terezie vypsalala válečnou půjčku, která byla zárodečnou formou životního pojištění – nejnižší upsaná částka byla 100 zlatých, úročení 10 procent. Sedmiletá válka znamenala pro Rakousko velké mimořádné výdaje, z nichž 100 mil. zlatých nebylo kryto.
1760 císařským dekretem ze 27. září 1760 byly zavedeny měděné, tedy úvěrové mince
Podnětem k masovému použití obligací a později i k vydání prvních skutečně obilhájících papírových peněz v Rakouské monarchii byla finanční nouze státu, který nestačil na financování sedmileté války s Pruskem. Státní dluh dramaticky narůstal a české a rakouské stavy, které se roku 1761 zaručily za 18 milionů tohoto dluhu, prakticky umožnily jednak vydání šestiprocentních dluhopisů v hodnotě šesti milionů zlatých a rovněž neúročných papírových peněz v hodnotě dvanácti milionů zlatých. Emisním ústavem se stala Vídeňská městská banka, zřízená císařským patentem ze dne 24. prosince roku 1705. Objevily se půjčkové dluhopisy (Darlehensobligationen) a platební dluhopisy (Zahlungsobligationen) s různým úročením (5 nebo 6 procent) a různou dobou splatnosti. Na výběr úroků byly obligace opatřeny kupony, které se půlročně nebo ročně odšťihovaly. První dvě emise obligací se realizovaly v roce 1761 (první emise s hodnotami 250, 500 a 1000 zlatých, úročená na 6 procent, druhá emise se stejným úročením, ale hodnotami 25 a 100 zlatých), třetí a čtvrtá emise v roce 1763 (hodnoty 15, 30, 60, 120 zlatých a úročením 5 procent). V letech 1767 až 1794 bylo v Rakousku realizováno ještě čtrnáct méně významných emisí obligací (různí vydavatelé i účely vydání).

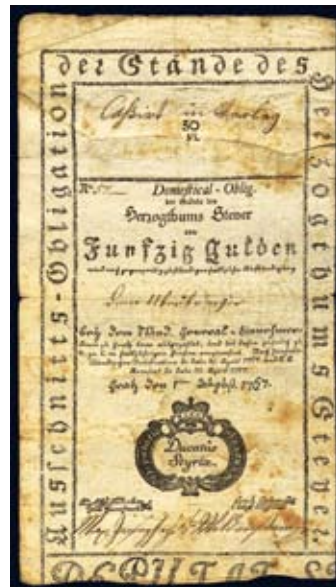
Výdělek tesaře byl asi 6 a 1/2 zlatého měsíčně * Ministr státní sekretář Bluemegen měl roční příjem 12 000 zlatých, kancléř Kounic 8 800 zlatých. * Výživa vězně v brněnské pevnosti Špilberk stála 4 krejcarů denně. * Pěšák v rakouské armádě měl žold 3 zlaté měsíčně (z toho polovinu ve stravě), polní maršál 1 500 zlatých měsíčně. * Osminka vína stála od 5 a 1/2 do 8 a 1/2 krejcarů.

Vzor obligace stavů českých a rakouských dědičných zemí včetně kuponů 30 Gulden, 1.2.1763, PR W 7, S -

Štýrská erární anticipační obligace 100 Gulden, 1.8.1767, PR W 19

Štýrská domácí obligace 50 Gulden, 1.8.1767, PR W 26

(pokračování na další straně)